

2022 KASIM

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

Katkılarıyla

+GF+

hakan
PLASTİK

ŞİŞECAM

BİLGİ: Rapor içerisinde paylaşılan TÜİK kaynaklı veriler, 'Takvim ve Mevsimsellik Etkisinden Arındırılmamış' verilerdir.

+GF+

Daha Fazla Yapı Güvenliđi için

Silenta Extreme

Yanmaya Dayanıklı PP Bazlı Ses Yalıtımlı Boru Sistemleri

 *18 dB(A) | B-s1;d0 | Halogen Free PP

*Silenta Extreme Almanya'daki Fraunhofer Enstitüsü tarafından yapılan ölçümlerde 4lt/s akış hızında sadece 18 dB(A) ses şiddeti seviyesine ulaşmıştır.

EVLERDE YENİLENME HAREKETİ

Isıcam K ile eviniz **yalıtımda sınıf atlasın**,
kışın yakıt, yazın klima **masraflarınız azalsın!**

***900 TL** 'ye
varan
**HEDİYE
ÇEKİ**

DETAYLI BİLGİ İÇİN

isicam.com.tr

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ İnşaat sektörü 2022 üçüncü çeyrekte yüzde 14,1 daraldı.
- ❑ 2022 üçüncü çeyrekte inşaat harcamaları 512,5 milyar TL oldu.
- ❑ İnşaat sektöründeki büyüme ile ekonomik büyüme ayrışma devam etti.
- ❑ İnşaat sektörü güven endeksi 2022 Kasım ayında bir önceki aya göre 0,2 puan arttı.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi 2022 Kasım ayında bir önceki aya göre 0,9 puan yükseldi.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi 2022 Kasım ayında bir önceki aya göre 1,3 puan artış gösterdi.
- ❑ 2022 Ekim ayında konut satışları 2021 Ekim ayına göre yüzde 25,3 azaldı.
- ❑ 2022 Ekim ayında 102.660 adet konut satıldı.
- ❑ 2022 Ekim ayında birinci el konut satışları 2021 Ekim ayına göre yüzde 22,0 geriledi.
- ❑ 2022 Ekim ayında ikinci el konut satışları 2021 Ekim ayına göre yüzde 26,7 düştü.
- ❑ 2022 Ekim ayında ipotekli konut satışları 2021 Ekim ayına göre yüzde 52,7 azaldı.
- ❑ 2022 Ekim ayında ipotekli konut satışları 13.268 adet oldu.
- ❑ 2022 Ekim ayında yabancılara konut satışı 2021 Ekim ayına göre yüzde 8,8 azaldı.
- ❑ Alınan yapı ruhsatları üçüncü çeyrekte alan bazında yüzde 4,7 daraldı.
- ❑ Alınan yapı izinleri üçüncü çeyrekte alan bazında yüzde 2,8 küçüldü.
- ❑ İnşaat malzemesi sanayi üretimi 2022 Eylül ayında 2021 Eylül ayına göre yüzde 2,4 azaldı.
- ❑ 2022 Eylül ayında inşaat malzemesi ihracatı 2021 Eylül ayına göre yüzde 5,3 geriledi.
- ❑ 2022 Eylül ayında inşaat malzemesi ithalatı 2021 Eylül ayına göre yüzde 29,7 büyüdü.
- ❑ Üçüncü çeyrekte ekonomi yüzde 3,9 büyüdü.
- ❑ Yılın son çeyreğinde büyüme temposu yüzde 3,0'ün altına indi.
- ❑ Üçüncü çeyrekte sanayi sektörü büyümesi yüzde 0,3 oldu.
- ❑ T.C. Merkez Bankası politika faizini yüzde 9,0'a indirdi.
- ❑ Türk Lirası durağanlaştı.
- ❑ Küresel ekonomide alınan ihracat siparişleri daralıyor.
- ❑ ABD'de tüketici enflasyonu yüzde 7,7'ye geriledi.
- ❑ Euro-Dolar paritesi 1'ün üzerine yükseldi.
- ❑ ABD'de yıllık yeni konut satışları 2022 Ekim ayında 632 bin adete geriledi.
- ❑ AB inşaat harcamaları 2022 Eylül ayında yüzde 1,0 büyüdü.
- ❑ İnşaat malzemeleri fiyatları 2022 Kasım ayında zayıfladı.

EXECUTIVE SUMMARY

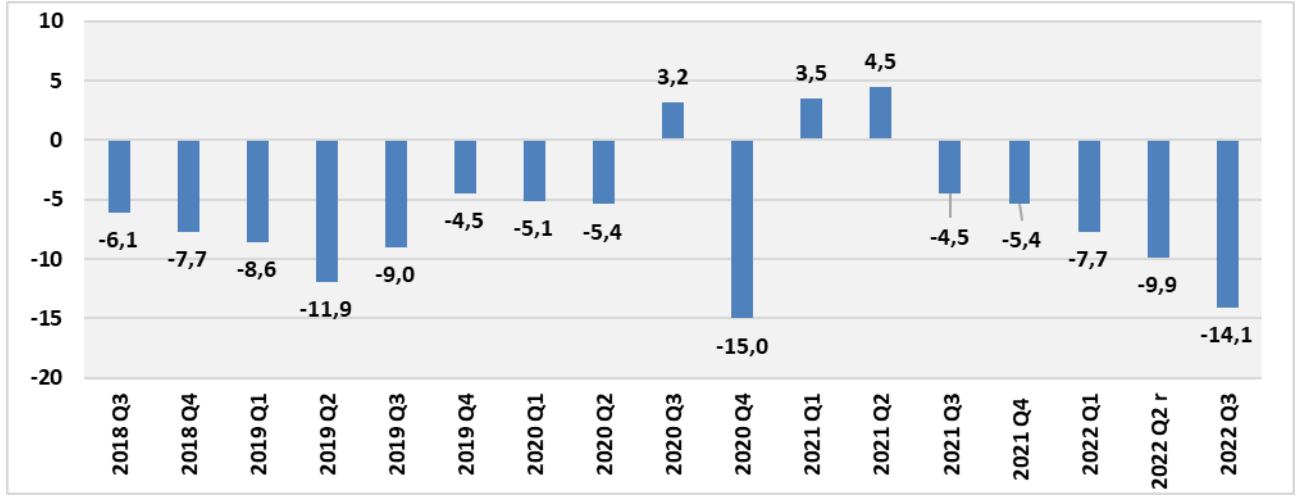
- ❑ Construction sector decreased 14,1 percent in third quarter of 2022.
- ❑ Construction expenditures realised ad 512,5 billion TL at third quarter of 2022.
- ❑ General economy and construction sector growth trends has been decoupling.
- ❑ Construction confidence index rose 0,2 point in November of 2022.
- ❑ Existing construction activities index rose 0,9 point in November of 2022.
- ❑ New construction orders index increased 1,3 point in November of 2022.
- ❑ Total house sales declined 25,3 percent in October of 2022.
- ❑ 102.660 houses have been sold in October of 2022.
- ❑ New houses sales dropped 22,0 percent in October of 2022.
- ❑ Existing home sales decreased 26,7 percent in October of 2022.
- ❑ Mortgaged sales of House narrowed 52,7 percent in October of 2022.
- ❑ Mortgaged sales of House realised as 13.268 in October of 2022.
- ❑ House sales to foreigners decreased 8,8 percent in October of 2022.
- ❑ Construction permits decreased 4,7 percent as a floor area.
- ❑ Occupancy permits declined 2,8 percent as a floor area.
- ❑ Construction materials production narrowed 2,4 percent in September of 2022.
- ❑ Construction materials export decreased 5,3 percent in September of 2022.
- ❑ Construction materials import expanded 29,7 percent in September of 2022.
- ❑ Economy growth 3,9 percent in the third quarter of 2022.
- ❑ Industry sector growth 0,3 percent in the third quarter of 2022.
- ❑ Central Bank of Turkish Republic cut interest rate to 9,0 percent in November.
- ❑ Turkish Liras is becoming more stable.
- ❑ Global export order has been declining since August.
- ❑ US annual consumer price inflation dropped to 7,7 percent.
- ❑ US annual new houses sales is rising to 632K during October.
- ❑ EU construction expenditures expanded 1,0 percent in September of 2022.
- ❑ Construction materials prices weaken during November.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektörü 2022 Yılı Üçüncü Çeyrekte Yüzde 14,1 Daraldı

İnşaat sektörü 2022 yılı üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı çeyrek dönemine göre yüzde 14,1 daralmıştır. 2022 yılı ikinci çeyrekteki daralma da yüzde 10,9'dan yüzde 9,9'a güncellenmiştir. Diğer iktisadi faaliyetlerdeki büyümeye karşın inşaat sektörü üçüncü çeyrek dönemde de küçülme göstermiştir. İnşaat sektörü böylece 2021 yılının üçüncü çeyreğinden başlayarak son 5 çeyrektir küçülme yaşamıştır. İnşaat sektörüne ilişkin açıklanan küçülme verileri ile sahadaki gelişmeler arasındaki uyumsuzluk ise daha belirgin hale gelmiştir.

Şekil.-1 İnşaat Sektörü Büyüme, Yüzde

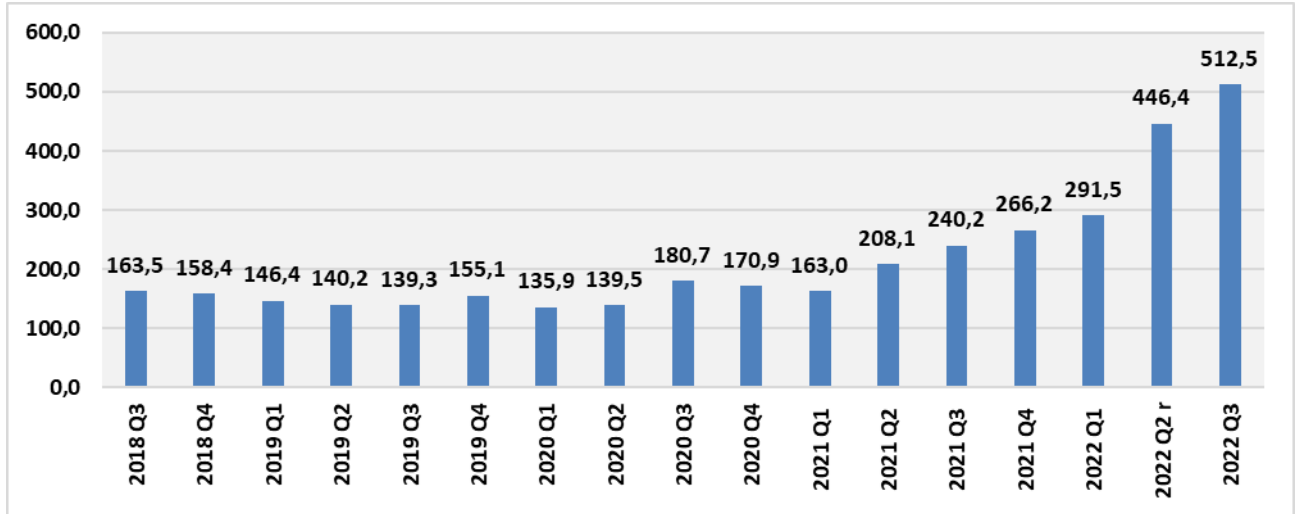

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022 Yılı Üçüncü Çeyrekte İnşaat Harcamaları 512,5 Milyar TL Olarak Gerçekleşti

İnşaat harcamaları 2022 yılı üçüncü çeyrekte 512,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. İnşaat harcamaları cari fiyatlarla geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 113,4 artış göstermiştir. Ancak bu artışın tamamı fiyat ve maliyet artışlarından kaynaklanmıştır. Enflasyonist etki kuvvetlenmiştir.

Şekil.-2 İnşaat Harcamaları, Milyar TL

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektörü ile Ekonomik Büyüme Arasında Ayrışma Artarak Devam Etti

İnşaat sektörü ile ekonomik büyüme arasındaki ayrışma 2022 yılının üçüncü çeyrek döneminde de devam etmiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde ekonomide yüzde 3,9 büyüme yaşanırken inşaat sektörü yüzde 14,1 küçülmüştür. İkinci çeyrekte de ekonomi yüzde 7,7 büyürken inşaat sektörü güncellenen veri ile yüzde 9,9 daralmıştır. İnşaat sektörünün kendi iç dinamiklerindeki sıkıntılar devam etmektedir. 2020 yılından itibaren inşaat ve konut sektörüne verilen desteklere rağmen inşaat sektöründe büyümeye geçiş halen oluşmamıştır.

Tablo.1 İnşaat Sektörü ve Ekonomide Büyüme, Yüzde

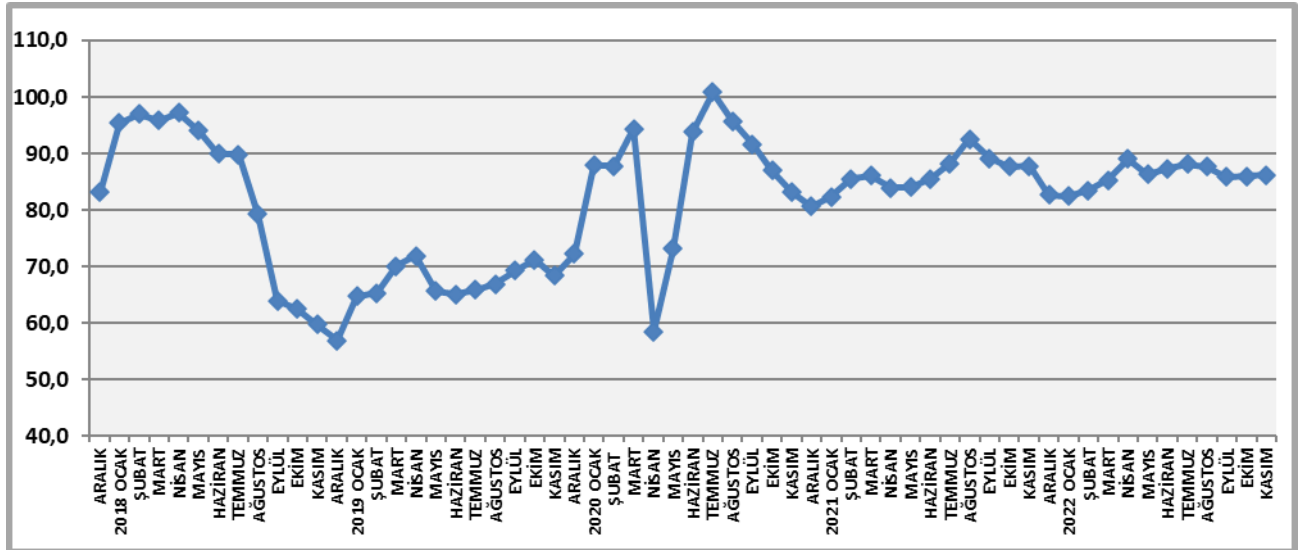
DÖNEM	İNŞAAT	GAYRİMENKUL	GSYİH
2019	-8,6	1,9	0,9
2020	-5,5	2,8	1,9
2021 Q1	3,5	2,0	7,5
2021 Q2	4,5	4,1	22,2
2021 Q3	-4,5	4,4	7,9
2021 İLK 9 AY	1,2	3,5	12,5
2021 Q4	-5,4	3,9	9,6
2021	-0,6	3,6	11,4
2022 Q1	-7,7	3,8	7,5
2022 Q2	-9,9r	4,2r	7,7r
2022 Q3	-14,1	4,1	3,9
2022 İLK 9 AY	-10,6	4,0	6,4

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektörü Güven Endeksi Kasım Ayında 0,2 Puan Yükseldi

İnşaat sektörü güven endeksi ekim ayının ardından kasım ayında da sınırlı ölçüde artış göstermiştir. Endeks kasım ayında bir önceki aya göre 0,2 puan yükselmiştir. Güven endeksi birçok unsurdan etkilenmeye devam etmektedir. Mevsimsellik, mevcut işlerin seyri ve alınan yeni siparişlerin miktarı sektörün kendi iç dinamiklerindeki gelişmelerdir. Finansmana erişimdeki zorluklar güven üzerinde artan olumsuz etki yapmaktadır. Kamu sosyal konut projeleri kasım ayında inşaat sektörü güvenini desteklemiştir.

Şekil.3– İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

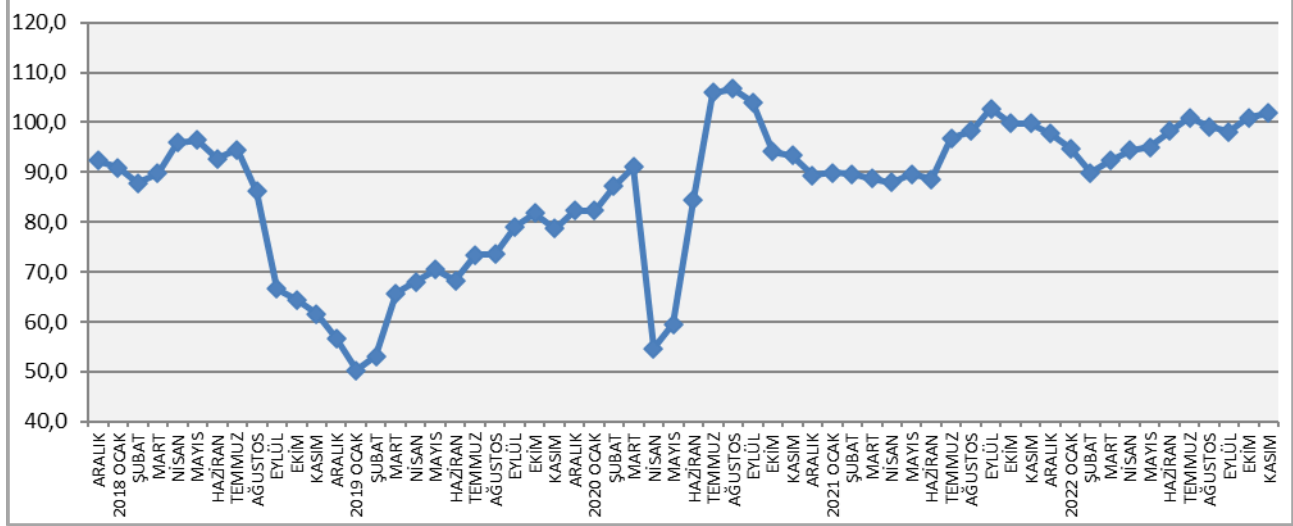

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, (2021 Ocak Ayında Revize Edilmiştir)

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Kasım Ayında 0,9 Puan Arttı

İnşaat sektöründe mevcut işler yüksek mevsimde gerileme göstermiş, buna karşın ekim ayından sonra kasım ayında da artış gerçekleşmiştir. Mevcut inşaat işleri seviyesinde kasım ayında bir önceki aya göre 0,9 puan artış gerçekleşmiştir. Mevsimsellik ile inşaat işlerinde sonbaharda görülen geleneksel gerileme ekim ayından sonra kasım ayında yaşanmamış, tam tersine artış olmuştur. Kamunun sosyal konut ve diğer sosyal projeleri inşaat sektöründe mevcut işlerin de hareketlenmesini sağlamıştır. Ayrıca seçimler öncesi izinleri alınan işlerde başlangıçlar artmaktadır.

Şekil.4 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

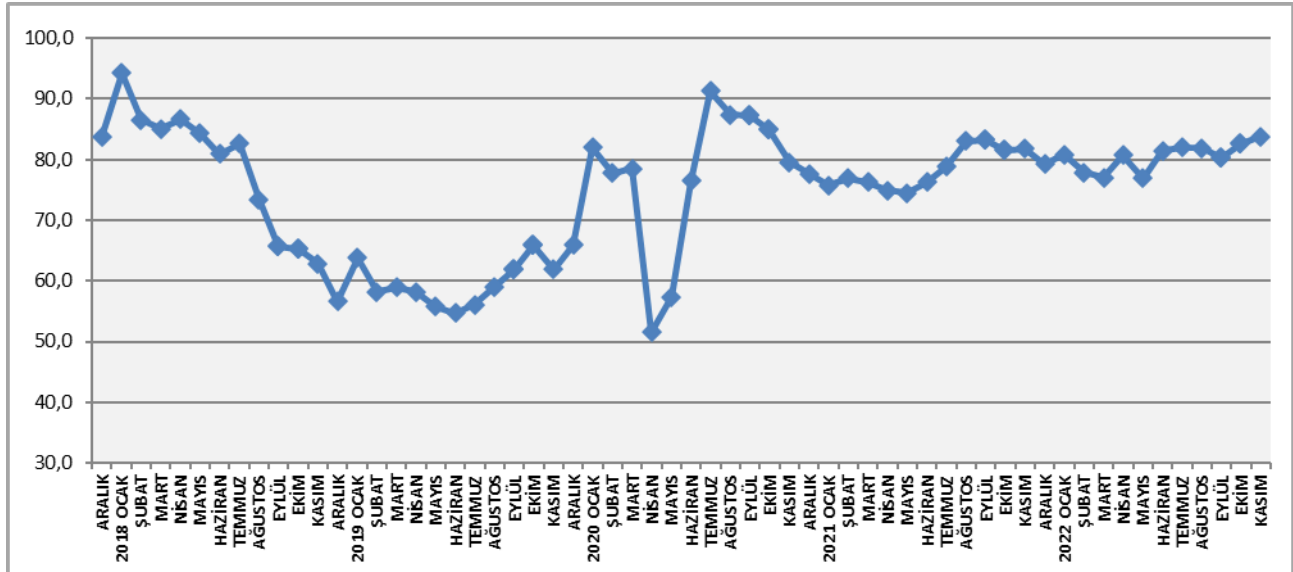

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, (2021 Ocak Ayında Revize Edilmiştir)

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi Kasım Ayında 1,3 Puan Yükseldi

Alınan yeni iş siparişleri ekim ayından sonra kasım ayında da artmıştır. Kasım ayında alınan yeni iş siparişleri bir önceki aya göre 1,3 puan yükselmiştir. Bu artışta kamunun sosyal konut ve diğer projelerinin olumlu katkısı bulunmaktadır. Kamu projeleri inşaat sektöründeki diğer yeni işlere de moral vermiştir. Bireysel konutların yıkılarak yeniden yapılması işlerinde büyüme sürmektedir. Seçimler öncesi projelerin yeni iş siparişlerine dönüşmesi hızlanacaktır.

Şekil.5– Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, (2021 Ocak Ayında Revize Edilmiştir)

2022 Yılı Ekim Ayında Konut Satışları Yüzde 25,3 Azaldı

2022 yılı ekim ayında 102.660 adet konut satışı gerçekleşmiştir. 2022 yılı ekim ayında konut satışları bir önceki yılın ekim ayına göre yüzde 25,3 azalmıştır. Ekim ayında konut satışları 2022 ağustos ve eylül ayı satışlarının da altında kalmıştır. Yatırım amaçlı konut talebinde önemli yavaşlama görülmektedir. İlk ve ikinci el konut satışları birlikte düşüş göstermiştir. 2022 yılının ilk 10 ayındaki konut satışları ise 1.159.853 adet olmuş ve geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 6,7 genişlemiştir. Konut satışları yılın geri kalanında zayıflamaya devam edecektir.

Tablo.2- Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2018	2019	2020	2021	2022
OCAK	97.019	72.937	113.615	70.587	88.306
ŞUBAT	95.953	78.450	118.753	81.222	97.587
MART	110.905	105.046	108.670	111.241	134.170
NİSAN	103.087	96.071	42.873	95.863	133.058
MAYIS	119.655	91.937	50.936	59.166	122.768
HAZİRAN	119.413	61.355	190.012	134.731	150.509
TEMMUZ	123.878	102.236	229.357	107.785	93.902
AĞUSTOS	105.154	110.538	170.408	141.400	123.491
EYLÜL	127.327	146.903	136.744	147.143	113.402
EKİM	146.536	142.810	119.574	137.401	102.660
KASIM	89.626	138.372	112.483	178.814	
ARALIK	136.845	202.074	105.981	226.503	
TOPLAM	1.375.398	1.348.729	1.499.316	1.491.856	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İkinci El Konut Satışları 2022 Ekim Ayında Yüzde 26,7 Geriledi

Türkiye genelinde ekim ayında 69.968 adet ikinci el konut satışı gerçekleşmiştir. İkinci el konut satışları geçen yılın ekim ayına göre yüzde 26,7 düşüş göstermiştir. Ekim ayında temmuz hariç geçmiş yüksek ayların altında satış gerçekleşmiştir. Konut fiyatlarındaki artışların durağanlaşması, yatırım amaçlı talebin yavaşlaması ve kira getirilerinin sınırlanması gibi unsurlar nedeniyle ikinci el konut satışlarında yılın geri kalanında da yavaşlama sürecektir. Kredi olanaklarının genişlemesi halinde ise satışlar olumlu etkilenecektir.

Tablo.3- Konut Satışlarının Dağılımı

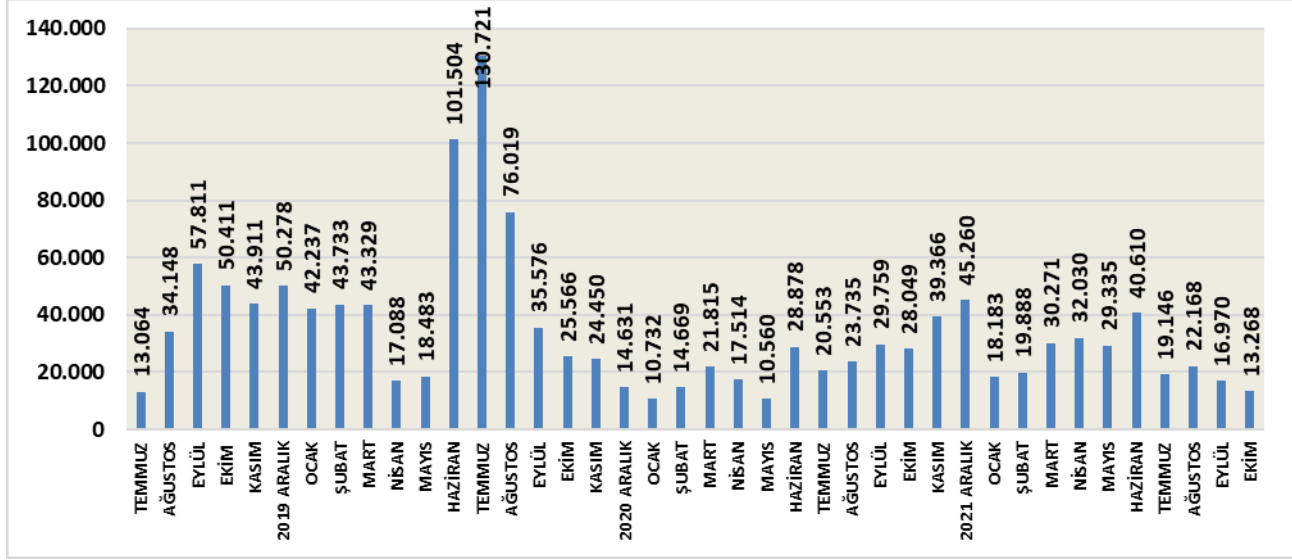
DÖNEM	2020		2021		2022	
	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El
OCAK	36.040	77.575	22.268	48.319	27.203	61.103
ŞUBAT	37.303	81.450	24.737	56.845	28.897	68.690
MART	34.089	74.581	33.365	77.876	38.337	95.833
NİSAN	14.848	27.935	29.212	66.651	36.421	96.637
MAYIS	16.860	34.076	18.204	40.962	32.861	89.907
HAZİRAN	58.632	131.380	40.092	94.639	44.732	105.777
TEMMUZ	67.937	161.420	32.672	75.113	28.688	65.214
AĞUSTOS	52.123	118.285	42.639	98.761	39.025	84.466
EYLÜL	41.376	95.368	43.967	103.176	35.954	77.448
EKİM	36.976	82.598	41.914	95.487	32.692	69.968
KASIM	36.658	75.825	55.706	123.108		
ARALIK	36.898	69.083	76.747	149.756		
TOPLAM	469.740	1.029.576	461.523	1.030.333		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022 Ekim Ayında Yılın En Düşük Aylık İpotekli Konut Satışı Gerçekleşti

Türkiye genelinde konut satışlarında banka kredileri ile yapılan satışlar veya bir başka deyimle ipotekli satışlar önemli rol oynamaktadır. Ekim ayında 13.268 adet konut satışı ipotekli olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı ekim ayında ipotekli satışlar geçen yılın aynı ayına göre yüzde 52,7 azalmıştır. 2022 Ekim ayında yılın en düşük aylık ipotekli konut satışı gerçekleşmiştir. Kredi olanaklarının azalması ile ekim ayında en düşük ipotekli konut satışı gerçekleşmiştir. Konut kredi faiz oranları nominal olarak yüksektir, ancak reel olarak önemli ölçüde negatiftir ve cazip kalmaya devam etmektedir. Ancak bankalar konut kredisi kullandırmada halen isteksizdir.

Şekil.6 İpotekli Konut Satışları Adet

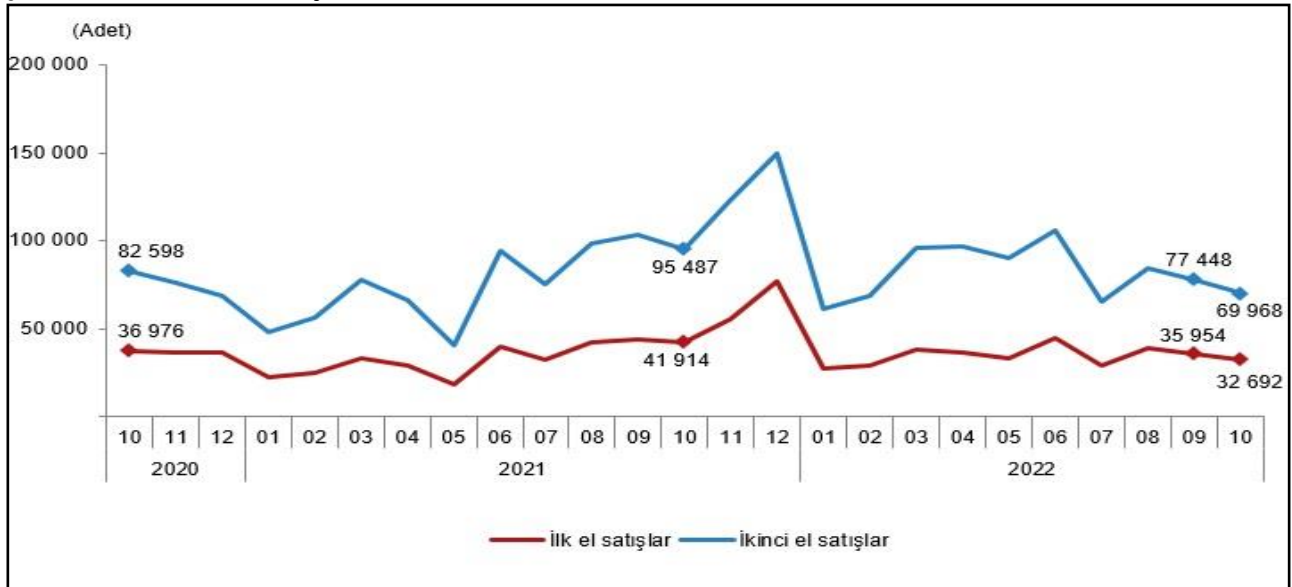

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022 Ekim Ayında Yeni Konut Satışları Yüzde 22,0 Azaldı

2022 Ekim ayında toplam 32.692 adet yeni konut satışı gerçekleşmiştir. Türkiye’de inşaat sektörü faaliyetleri ve inşaat malzemeleri sanayi açısından yeni konut satışlarının büyüklüğü önem taşımaktadır. Yeni konut satışları bir önceki yılın ekim ayına göre yüzde 22,0 azalmıştır. Yılın ilk on ayında ise yeni konut satışları yüzde 4,8 artarak 344.810 adet olmuştur.

Şekil.7 Yıllık Yeni Konut Satışları, Adet

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Alınan Yapı Ruhsatları Alan Olarak Yüzde 4,7 Azaldı

Alınan yapı ruhsatları yılın üçüncü çeyrek döneminde de gerilemeye devam etmiştir. İnşaat sektörünün mevcut koşulları altında yeni inşaat işleri iştahı zayıf kalmaktadır. Yılın ilk üç çeyreğinde de alınan yapı ruhsatları geçen yılın aynı dönemlerine göre azalmıştır. Üçüncü çeyrekte alınan yapı ruhsatları alan olarak yüzde 4,7 azalarak 31,78 milyon metrekare olmuştur. Üçüncü çeyrekte alınan yapı ruhsatlarında daire sayısı yüzde 3,8 azalmış ve 143.904 olmuştur. Konut ruhsatlarındaki gerileme daha yüksek gerçekleşmiştir.

Tablo.4 Alınan Yapı Ruhsatları

Yıl	Çeyrek	Bina sayısı	Yıllık değişim (%)	Daire sayısı	Yıllık değişim (%)	Yüzölçüm (m ²)	Yıllık değişim (%)
2020		96 204	72,7	555 012	73,6	112 607 410	53,5
	I	14 167	3,9	80 432	4,7	17 541 214	-10,0
	II	19 627	119,2	137 805	207,3	27 493 793	142,5
	III	25 316	132,4	141 080	154,6	27 870 425	99,1
	IV	37 094	66,8	195 695	37,2	39 701 978	39,2
2021		138 449	43,9	722 576	30,2	151 048 596	34,1
	I	33 612	137,3	174 690	117,2	34 369 658	95,9
	II	30 534	55,6	157 511	14,3	31 798 991	15,7
	III	30 457	20,3	149 591	6,0	33 346 406	19,6
	IV	43 846	18,2	240 784	23,0	51 533 541	29,8
2022							
	I	26 155	-22,2	128 623	-26,4	27 172 549	-20,9
	II	28 920	-5,3	142 471	-9,5	30 518 843	-4,0
	III	28 034	-8,0	143 904	-3,8	31 780 800	-4,7

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Alınan Yapı İzinleri Alan Olarak Yüzde 2,8 Azaldı

Alınan yapı izinleri yılın üçüncü çeyrek döneminde yüzde 2,8 azalış göstermiştir. Böylece ikinci çeyrekte artan yapı izinleri üçüncü çeyrekte yeniden düşüş göstermiştir. Biten işlerin hacmine bağlı olarak arzlar yavaşlamıştır. Alınan yapı izinleri üçüncü çeyrekte 27,47 milyon metrekare olmuştur. Alınan yapı izinleri daire sayısı 137.420 olarak gerçekleşmiş ve geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 0,8 düşmüştür. Yeni konut arzı üçüncü çeyrekte zayıflamıştır.

Tablo.5 Alınan Yapı İzinleri

Yıl	Çeyrek	Bina sayısı	Yıllık değişim (%)	Daire sayısı	Yıllık değişim (%)	Yüzölçüm (m ²)	Yıllık değişim (%)
2020		77 849	-17,1	600 003	-18,8	122 194 788	-18,6
	I	18 599	-41,0	155 971	-37,6	31 813 175	-39,4
	II	14 492	-25,5	114 973	-21,2	23 576 419	-18,5
	III	21 100	8,8	153 572	3,8	30 996 993	3,6
	IV	23 658	0,6	175 487	-10,1	35 808 201	-7,6
2021		92 173	18,4	626 904	4,5	127 759 254	4,6
	I	20 976	12,8	159 129	2,0	33 039 207	3,9
	II	18 511	27,7	120 966	5,2	24 293 746	3,0
	III	21 948	4,0	138 570	-9,8	28 270 571	-8,8
	IV	30 738	29,9	208 239	18,7	42 155 731	17,7
2022							
	I	22 486	7,2	155 483	-2,3	30 449 255	-7,8
	II	22 974	24,1	149 527	23,6	29 473 222	21,3
	III	22 758	3,7	137 420	-0,8	27 467 453	-2,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Malzemeleri Sanayi Üretimi 2022 Eylül Ayında Yüzde 2,4 Geriledi

İnşaat malzemeleri sanayi üretimi 2022 yılı ilk çeyrekte yüzde 4,4, ikinci çeyrekte ise yüzde 2,1 oranında artış göstermişti.

Üçüncü çeyreğin ilk ayı olan temmuzda inşaat malzemeleri sanayi üretimi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 7,3 gerilemişti. Böylece 2022 yılı içinde üretim ilk kez aylık olarak gerilemişti. Ağustos ayında üretim yüzde 0,3 azalmıştı.

İnşaat malzemeleri sanayi üretimi eylül ayında ise bir önceki yılın eylül ayına göre yüzde 2,4 azalmıştır. Böylece uzun süre sonra üç ay üst üste üretim gerileme göstermiştir. Temmuz ayında çalışma gün sayısı tatiller ile azalmışken, ağustos ve eylül aylarında çalışma günlerinin normalleşmesine rağmen düşüş olmuştur. İnşaat malzemelerine yönelik iç talep göreceli olarak devam ederken dış talepteki yavaşlama belirginleşmeye başlamıştır.

Yılın ilk dokuz ayında inşaat malzemeleri sanayi üretim artışı geçen yılın aynı dönemine göre sadece yüzde 0,8 olarak gerçekleşmiştir. Yılın ilk dokuz ayında 13 alt sektörde üretim geçen yıla göre artarken, 9 alt sektörde üretim gerilemiştir.

2022 yılının ilk dokuz ayında en yüksek üretim artışı yüzde 28,4 ile seramik kaplama malzemelerinde, yüzde 18,7 ile plastik inşaat malzemelerinde, yüzde 16,0 ile birleştirilmiş parke ve yer döşemelerinde, yüzde 16,0 ile seramik sağlık gereçlerinde gerçekleşmiştir. Düz cam ve yalıtım camı üretimi yüzde 13,7 yükselmiştir. Buna karşın yılın ilk dokuz aylık döneminde demir çelik radyatör üretiminde yüzde 14,3 ve tuğla ve kiremit üretiminde yüzde 15,1 gerileme yaşanmıştır. Çimento üretimi yüzde 4,2 ve hazır beton üretimi yüzde 4,9 gerilemiştir.

Tablo.6– Sanayi Üretimi Büyüme
(Bir önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

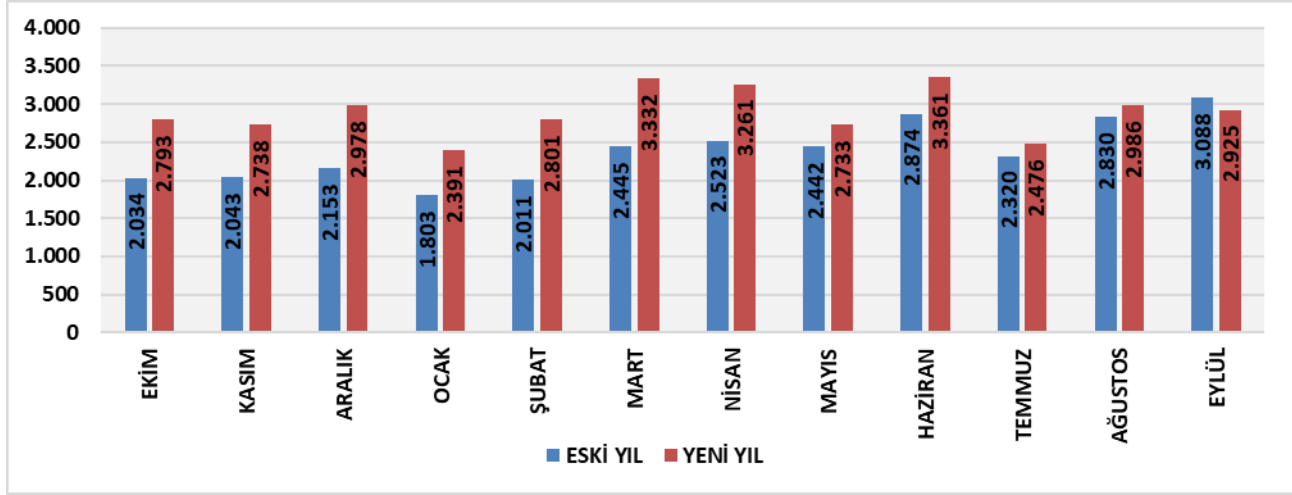
SEKTÖRLER	2022 Eylül	2022 Ocak-Eylül
Seramik Kaplama Malzemeleri	9,6	28,4
Plastik İnşaat Malzemeleri	9,5	18,7
Birleştirilmiş Parke ve Yer Döşemeleri	-3,4	16,0
Seramik Sağlık Gereçleri	2,6	16,0
Düz Cam ve Yalıtım Camı (İnşaat Camı)	3,6	13,7
İnşaat Boya ve Vernikleri	15,7	13,0
Elektrikli Aydınlatma Ekipmanları	9,2	11,8
Demir Çelikten Çubuk ve Profiller	4,2	10,7
Ahşap Yapı Malzemeleri	7,8	8,0
İşlenmiş Taşlar (Mermer-Granit)	-4,4	7,4
Soğutma ve Havalandırma Donanımları	3,1	7,1
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	0,5	3,0
Yalıtımlı Kablolar	22,3	1,0
Armatür Musluk Valf Vana	6,3	-1,1
Metalden Kapı ve Pencereleer	7,2	-1,9
Kilit ve Donanım Eşyası	-8,2	-3,9
Çimento	-3,2	-4,2
Hazır Beton	-5,6	-4,9
Çimento ve Betondan Eşyalar	-9,1	-7,0
Demir Çelik İnşaat Ürünleri	-17,6	-8,0
Demir Çelik Radyatörler	-6,5	-14,3
Tuğla ve Kiremit	-15,3	-15,1
İnşaat Malzemeleri	-2,4	0,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022 Yılı Eylül Ayında İhracat Yüzde 5,3 Geriledi

2022 yılı eylül ayında inşaat malzemeleri ihracatı geçen yılın eylül ayına göre yüzde 5,3 gerilemiş ve 2,93 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aylık olarak yüksek ihracat gerçekleşmiş olmasına karşın ihracat aylık olarak uzun bir süre sonra ilk kez düşüş göstermiştir. Geçen yılın eylül ayında 3 milyar doların üzerindeki ihracat 2022 yılı eylül ayında 3 milyar doların altına inmiştir. İhracat pazarlarımızda inşaat sektörlerinde yaşanan yavaşlama nedeniyle inşaat malzemeleri ihracatı gerileme sürecine girmiştir. Euro-dolar paritesindeki gerileme ve emtia-metal fiyatlarındaki gerilemeler de ihracatta düşüşe yol açan diğer nedenler olmuştur.

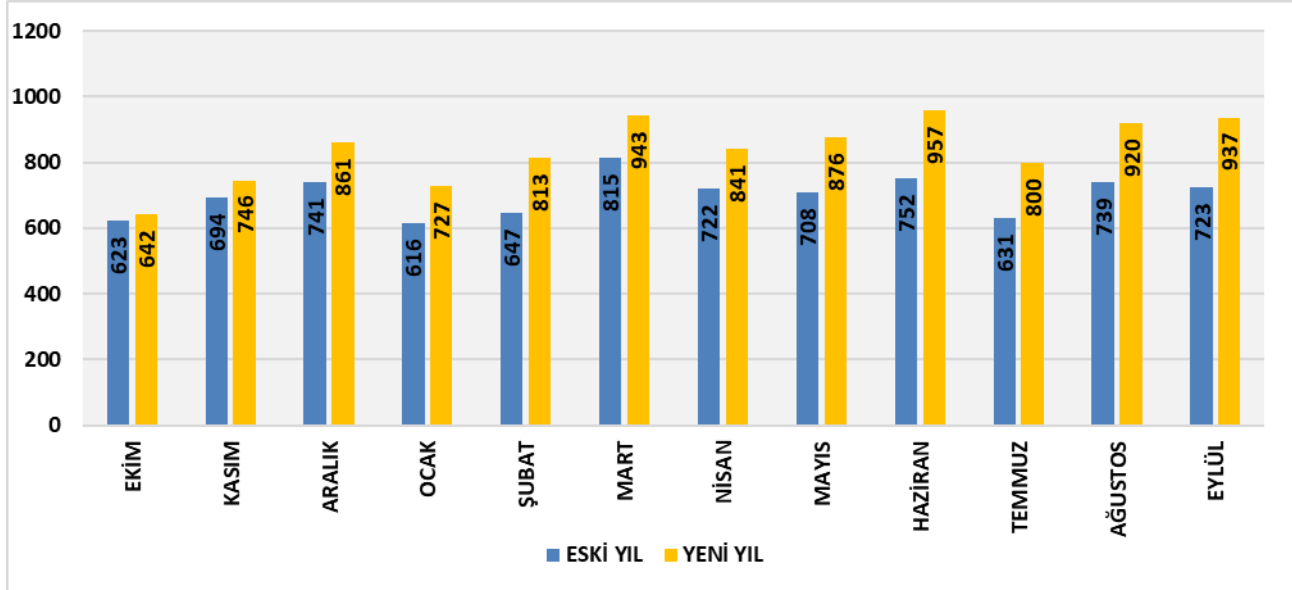
Şekil.8 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

2022 Yılı Eylül Ayında İthalat Yüzde 29,7 Artış Gösterdi

2022 yılı eylül ayında yüksek ithalat artışı sürmüştür. Eylül ayında inşaat malzemeleri ithalatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29,7 artarak 937 milyon dolar olmuştur. Bu yılın en yüksek üçüncü aylık ithalatı gerçekleşmiştir. Döviz kurlarındaki artışa ve yeni inşaat başlangıçlarındaki yavaşlamaya rağmen ithalat yüksek artış eğilimini sürdürmüştür.

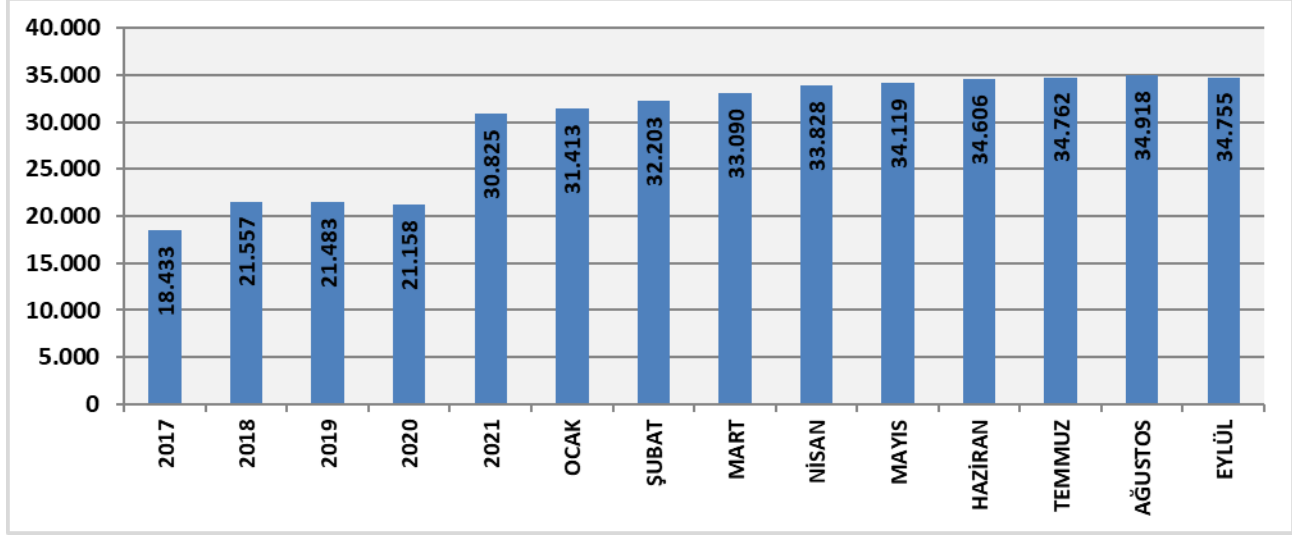
Şekil.9– İnşaat Malzemeleri İthalatı (Aylık – Milyon Dolar)

2022 Eylül Ayında Yıllık İhracat Yüzde 12,7 Artarak 34,76 Milyar Dolar Oldu

İnşaat malzemeleri ihracatı 2022 yılının ilk sekiz ayında artışını sürdürdükten sonra eylül ayında gerilemiştir. Böylece 2022 yılının ilk dokuz ayında ihracat geçen yılın ilk dokuz ayına göre yüzde 17,0 artmış ve 26,13 milyar dolara ulaşmıştır. Buna bağlı olarak 2022 yılı eylül ayı itibarıyla yıllık (son 12 aylık) ihracat da yüzde 12,7 artarak 34,76 milyar dolara çıkmıştır. İnşaat malzemeleri ihracatı 2022 yılında artışını ilk 8 ay sürdürmüş ve ağustos ayında 34,92 milyar dolar ile tarihin en yüksek yıllıklandırılmış ihracatı gerçekleşmiştir. Eylül ayında ise yıllıklandırılmış ihracat gerilemiştir.

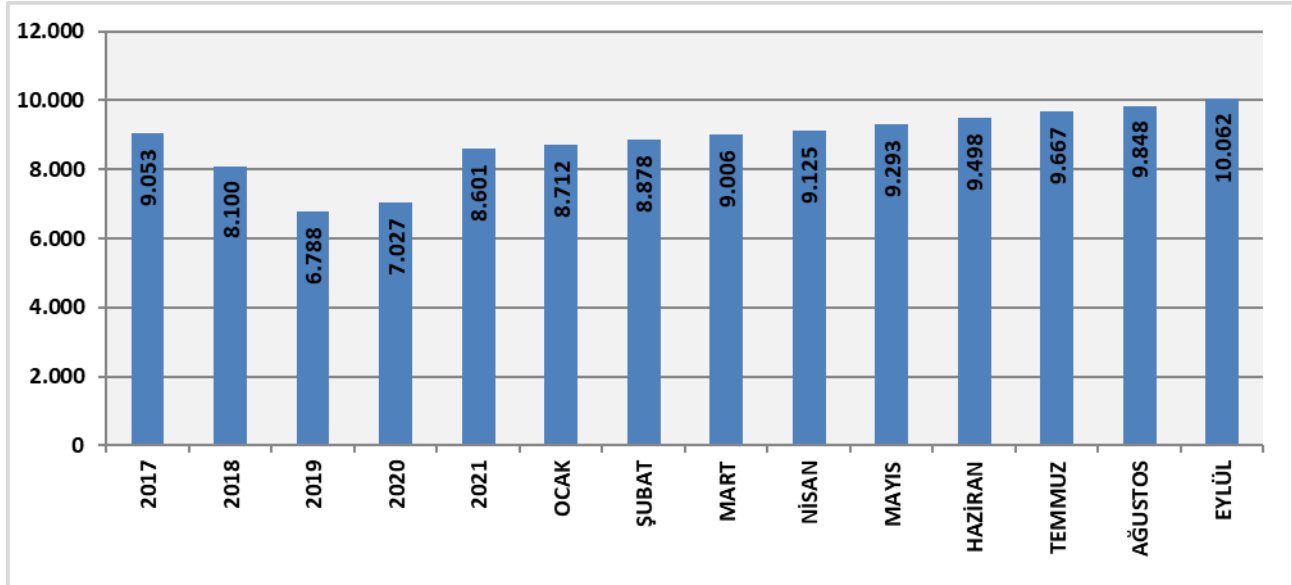
Şekil.10 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

İnşaat Malzemeleri Yıllık İthalatı 2022 Yılı Eylül Ayında 10,0 Milyar Doları Aştı

İnşaat malzemeleri ithalatı 2022 yılında da artışını sürdürmektedir. Yılın ilk dokuz ayında ithalat yüzde 23,0 artarak 7,81 milyar dolar olmuştur. Böylece 2022 yılı eylül ayı itibarıyla yıllık inşaat malzemeleri ithalatı yüzde 17,0 artarak 10,06 milyar dolara yükselmiştir. İnşaat sektöründeki yavaşlamaya ve döviz kurlarındaki artışa rağmen yıllık ithalat büyüme göstermektedir. Yüksek fiyatlar etkisini sürdürmektedir.

Şekil.11– İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Tablo.7 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2021 -2022 Milyon Dolar

SEKTÖRLER	2021 Ocak-Eylül	2022 Ocak - Eylül	% DEĞ
BLOK MERMER	606,1	480,9	-20,7
ALÇI SIVA	84,8	83,7	-1,2
ÇİMENTO	950,0	1.205,9	26,9
İNŞAAT BOYA VE VERNİKLERİ	202,2	259,0	28,1
YAPI KİMYASALLARI	482,2	614,3	27,4
PLASTİK İNŞAAT MALZEME.	1.018,6	1.110,0	9,0
AHŞAP İNŞAAT MALZEME.	704,5	860,9	22,2
AHŞAP MUTFAK BANYO DOLAPLARI	50,2	58,6	16,9
DUVAR KAĞITLARI	18,0	18,6	3,6
İŞLENMİŞ TAŞLAR	921,8	1.065,2	15,6
ALÇI ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	222,1	226,6	2,0
TUĞLA VE KİREMİT	10,0	20,9	109,1
SERAMİK KAPLAMA	717,1	827,3	15,4
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	255,0	259,7	1,8
DÜZ CAM VE YALITIM CAMI	333,6	430,3	29,0
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	5.480,6	5.588,3	2,0
DEMİR ÇELİK BORU	1.492,6	2.052,0	37,5
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	1.212,9	1.700,1	40,2
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	13,3	17,9	34,9
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	102,3	144,2	40,9
DEMİR ÇELİK BAĞLANTI ELEMANLARI	521,5	675,4	29,5
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	454,9	393,2	-13,6
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	67,4	69,7	3,3
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	2.221,4	3.312,3	49,1
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	3,5	2,9	-18,6
KİLİTLER VE DONANIM EŞYALARI	393,6	420,6	6,9
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	666,8	613,7	-8,0
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	104,2	137,1	31,6
ARMATÜR MUSLUK VE VANA VE VALFLER	346,7	359,2	3,6
GÜVENLİK VE ALARM SİSTEMLERİ	8,1	9,2	13,4
ELEKTRİK MALZEMELERİ	456,2	516,3	13,2
YALITIMLI KABLOLAR	1.640,6	1.901,3	15,9
SAYAÇLAR	34,3	41,0	19,5
AYDINLATMA EKİPMANLARI	198,2	225,4	13,7
PREFABRİK YAPILAR	181,8	226,4	24,6
YALITIM MALZEMELERİ	159,1	198,8	25,0
İNŞAAT MALZEMELERİ	22.336,4	26.127,0	17,0

Tablo.8 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2021 -2022 Milyon Dolar

SEKTÖRLER	2021 Ocak-Eylül	2022 Ocak-Eylül	% DEĞ
BLOK MERMER	3,9	6,0	54,3
ALÇI SIVA	3,0	3,6	20,8
ÇİMENTO	5,1	7,2	40,9
İNŞAAT BOYA VE VERNİKLERİ	357,2	403,4	12,9
YAPI KİMYASALLARI	519,2	647,7	24,8
PLASTİK İNŞAAT MALZEME.	270,0	293,6	8,7
AHŞAP İNŞAAT MALZEME.	93,7	170,2	81,7
AHŞAP MUTFAK BANYO DOLAPLARI	6,6	6,9	4,8
DUVAR KAĞITLARI	4,1	2,8	-30,3
İŞLENMİŞ TAŞLAR	62,8	60,8	-3,3
ALÇI ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	14,9	19,2	29,1
TUĞLA VE KİREMİT	1,3	1,1	-9,6
SERAMİK KAPLAMA	19,8	49,7	150,7
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	7,6	12,2	59,3
DÜZ CAM VE YALITIM CAMI	266,1	362,4	36,2
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	307,1	405,9	32,2
DEMİR ÇELİK BORU	615,1	1.018,8	65,6
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	230,9	240,1	4,0
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	0,1	0,1	72,2
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	13,1	9,9	-24,3
DEMİR ÇELİK BAĞLANTI ELEMANLARI	381,1	429,4	12,7
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	12,5	15,6	25,5
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	8,2	10,4	25,9
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	475,7	796,7	67,5
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	0,1	0,3	224,1
KİLİTLER VE DONANIM EŞYALARI	159,5	184,6	15,7
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	363,3	280,5	-22,8
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	112,7	84,6	-24,9
ARMATÜR MUSLUK VE VANA VE VALFLER	480,5	564,6	17,5
GÜVENLİK VE ALARM SİSTEMLERİ	32,7	36,2	10,7
ELEKTRİK MALZEMELERİ	906,5	966,0	6,6
YALITIMLI KABLOLAR	317,1	392,4	23,8
SAYAÇLAR	14,2	13,1	-7,6
AYDINLATMA EKİPMANLARI	143,2	151,5	5,8
PREFABRİK YAPILAR	10,0	10,4	3,6
YALITIM MALZEMELERİ	133,3	155,8	16,9
İNŞAAT MALZEMELERİ	6.352,1	7.813,7	23,0

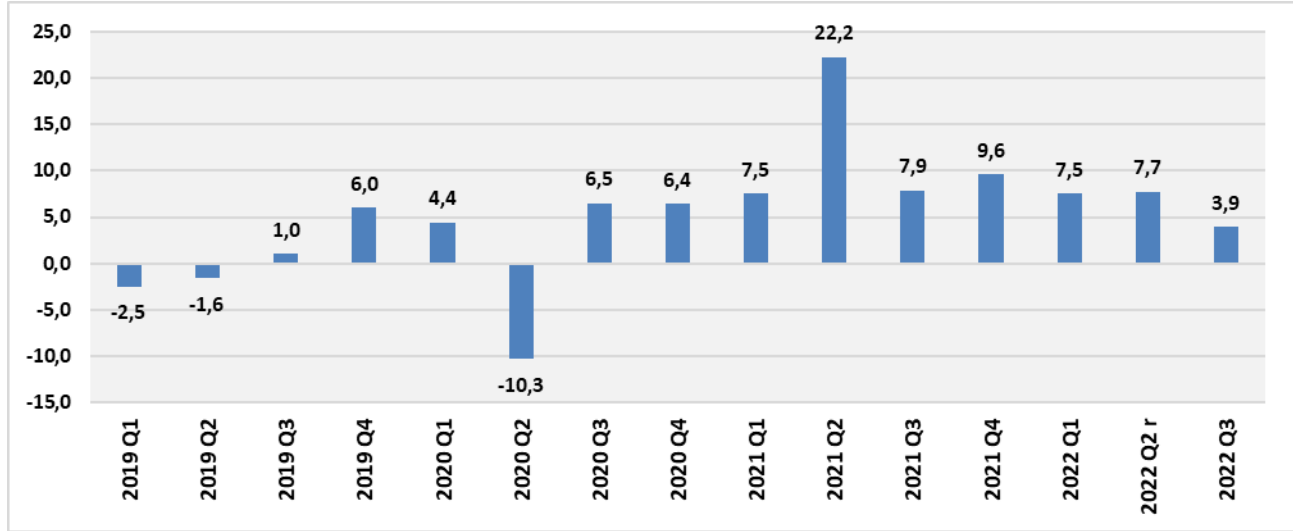
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu,
İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye Ekonomisi 2022 Yılı Üçüncü Çeyrekte Yüzde 3,9 Büyüdü

Türkiye ekonomisi 2022 yılı üçüncü çeyrekte yüzde 3,9 büyümüştür. İkinci çeyrek büyümesi ise yüzde 7,6'dan yüzde 7,7'ye yukarı yönlü güncellenmiştir. Küresel ekonomideki yavaşlama etkisi ile Türkiye ekonomisinde de büyüme yavaşlamaya başlamıştır. Ekonomik büyümede ihracatın katkısı azalırken hane halkı tüketim harcamaları yüksek katkı sağlamıştır. İlk üç çeyrek sonunda ekonomik büyüme yüzde 6,2 olarak gerçekleşmiştir. Yılın son çeyreğinde büyümenin yüzde 2-3 arasında gerçekleşmesi beklenmektedir. Böylece 2022 yılında büyüme yüzde 5,5 olacaktır.

Şekil.12 Türkiye Ekonomisi Büyüme, Yüzde

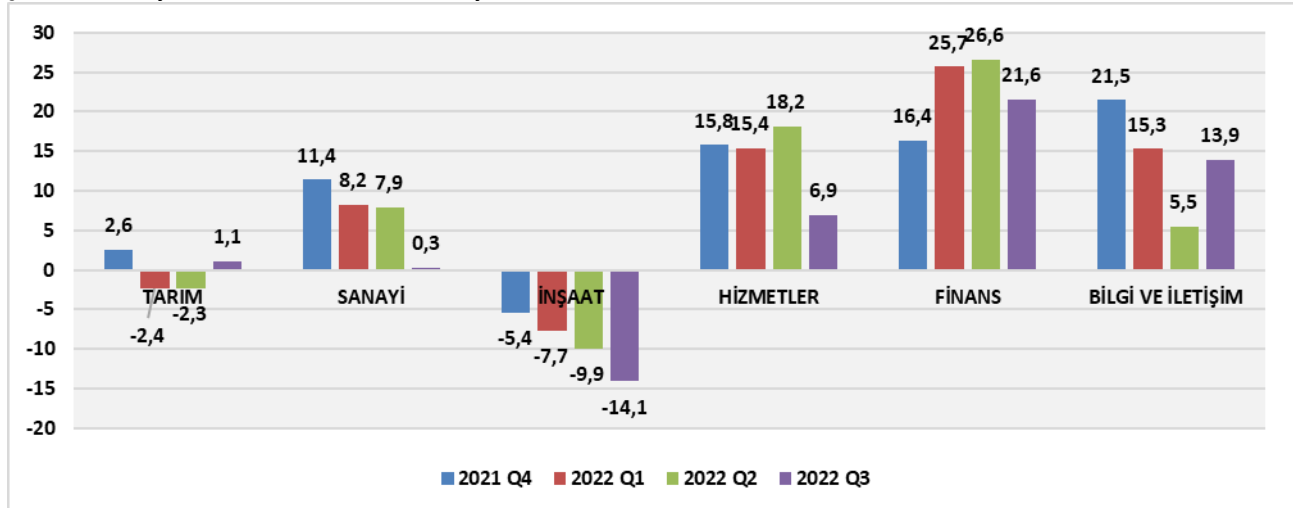

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022 Yılı Üçüncü Çeyrekte Sanayi Sektörü Yüzde 0,3 Büyüdü

2022 yılı üçüncü çeyrekte sanayi sektörü yüzde 0,3 büyümüştür. Büyüme hizmetler sektöründe yüzde 6,9 olarak gerçekleşmiştir. Finans sektöründe büyüme yüzde 21,6 olmuştur. Tarım sektörü iki çeyrek ardından yeniden yüzde 1,1 büyümüştür. 2022 yılının üçüncü çeyreğinde hizmetler ve bilgi iletişim ile finans sektörü sürükleyici olmuştur.

Şekil.13 Türkiye Ekonomisi Sektörlerde Büyüme, Yüzde

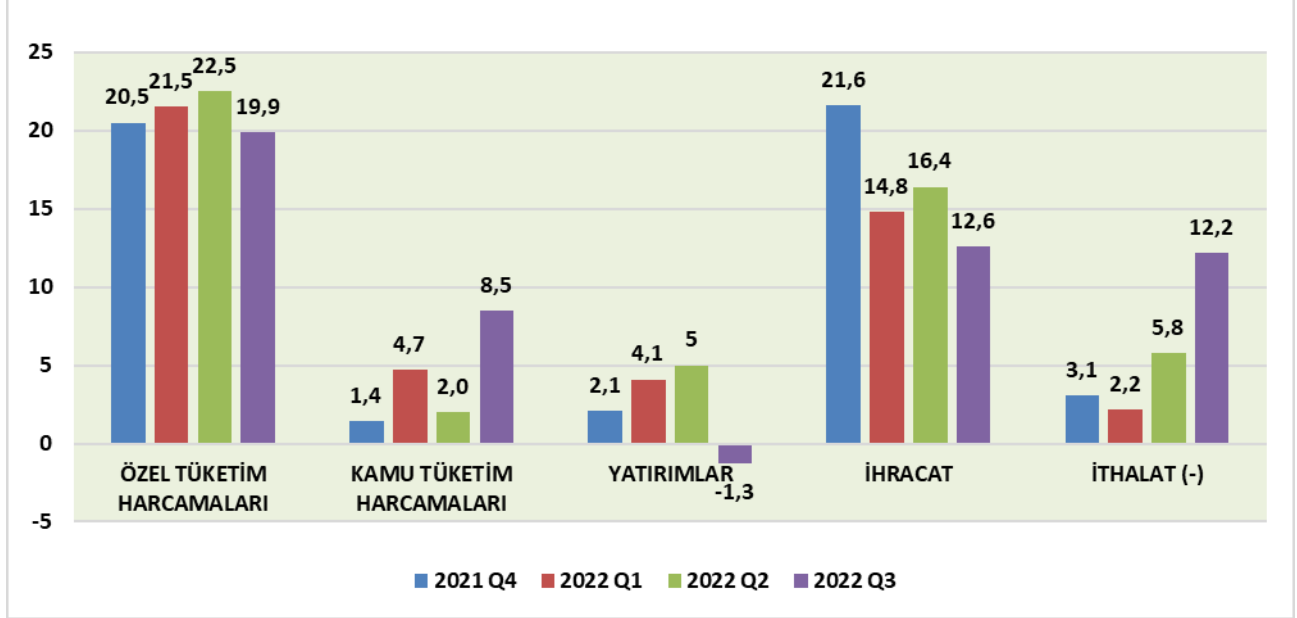

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Hane Halkı Tüketim Harcamaları Büyümede Sürükleyici

2022 yılının üçüncü çeyreğinde özel tüketim harcamaları yüzde 19,9 büyümüştür. Kamu tüketim harcamaları da yüzde 8,5 ile geçen çeyrek dönemlerin oldukça üzerinde büyüme göstermiştir. Yatırımlar üçüncü çeyrekte yüzde 1,3 küçülmüştür. İhracat yüzde 12,6, ithalat ise yüzde 12,2 büyüme göstermiştir. Böylece net ihracat büyümesi sadece yüzde 0,4 puan olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılının üçüncü çeyreğinde ekonomi iç talep ve tüketim ile büyüme sağlamıştır. Bu büyüme hem enflasyon yaratmakta hem de dış ticaret açığı büyümektedir.

Şekil.14 Harcama Yöntemiyle Büyüme Yüzde

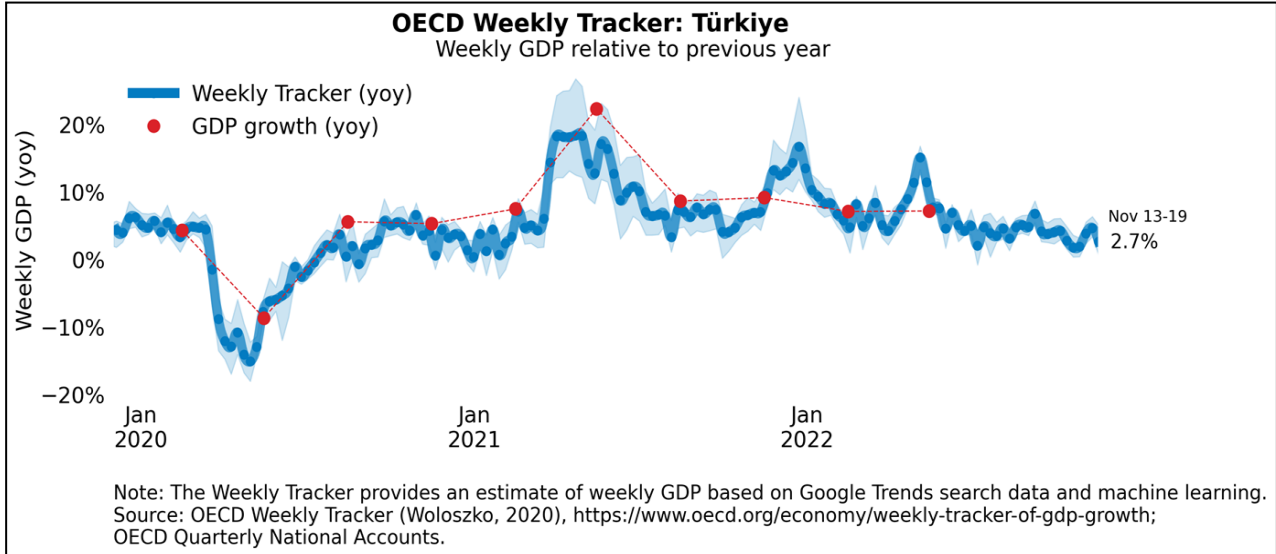

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022 Yılı Son Çeyreğinde Büyüme Temposu Yüzde 3,0'ün Altına İndi

OECD üye ülkelerin ekonomik büyüme temposunu haftalık olarak izlemeye başlamıştır. Buna göre Türkiye'nin büyüme temposu Kasım ayında yüzde 3,0'ün de altına inmiş ve ölçülen en son hafta yüzde 2,7 olmuştur. Ekonomik büyüme dış talepteki sert düşüş ile yavaşlamaktadır. Bu nedenle seçime kadar iç talebin desteklenmesi ihtiyacı giderek artmaktadır.

Şekil.15 Türkiye Ekonomik Büyüme Temposu

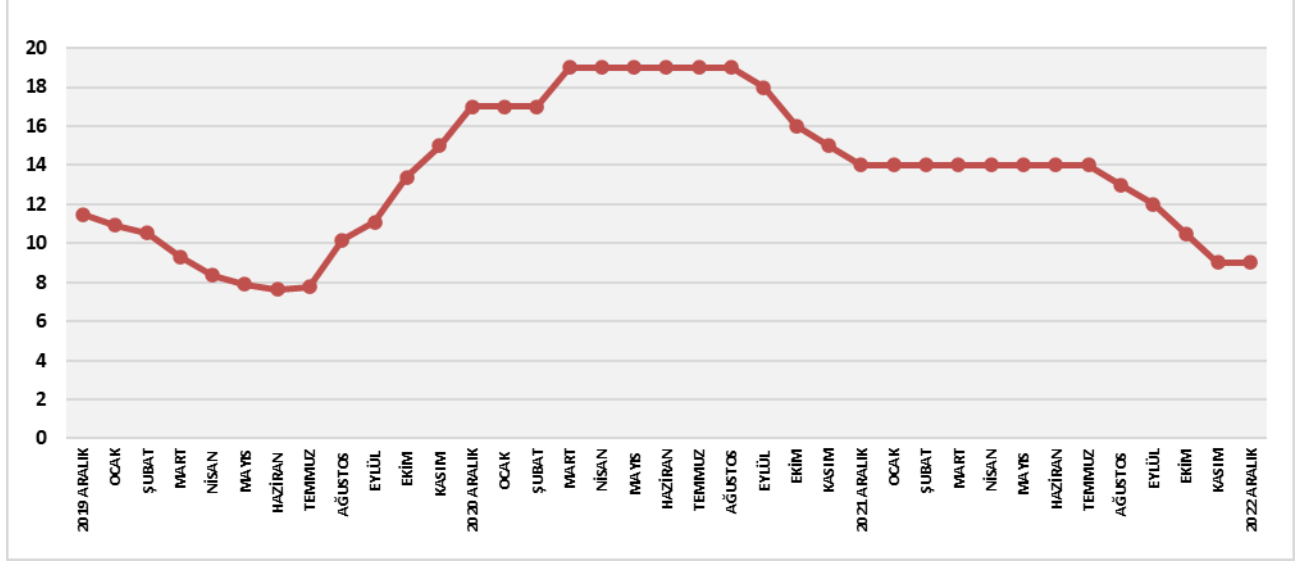

Kaynak: OECD

T.C. Merkez Bankası Faizleri Yüzde 9,0'a İndirdi, Mevduat Faizleri Kredi Faizlerini Aştı

Yeni ekonomi modeli içinde T.C. Merkez Bankası'nın politika faizi ile enflasyon arasındaki ilişki koparılmıştır. Bu çerçevede T.C. Merkez Bankası ekim ayında politika faizini 1,5 puan indirim ile yüzde 9,0'a düşürmüştür. Yüzde 9,0'a inen politika faizinin bir süre sabit kalacağı tahmin edilmektedir. Diğer yandan yapılan düzenlemelerin etkisi ile mevduat faizleri artarken kredi faizleri düşmektedir. Mevduat faizleri kredi faizlerini aşmıştır. Kredi faiz indirimlerine karşın finansmana ve krediye erişim sıkıntıları sürmektedir.

Şekil.16 T.C. Merkez Bankası Politika Faizi, Yüzde

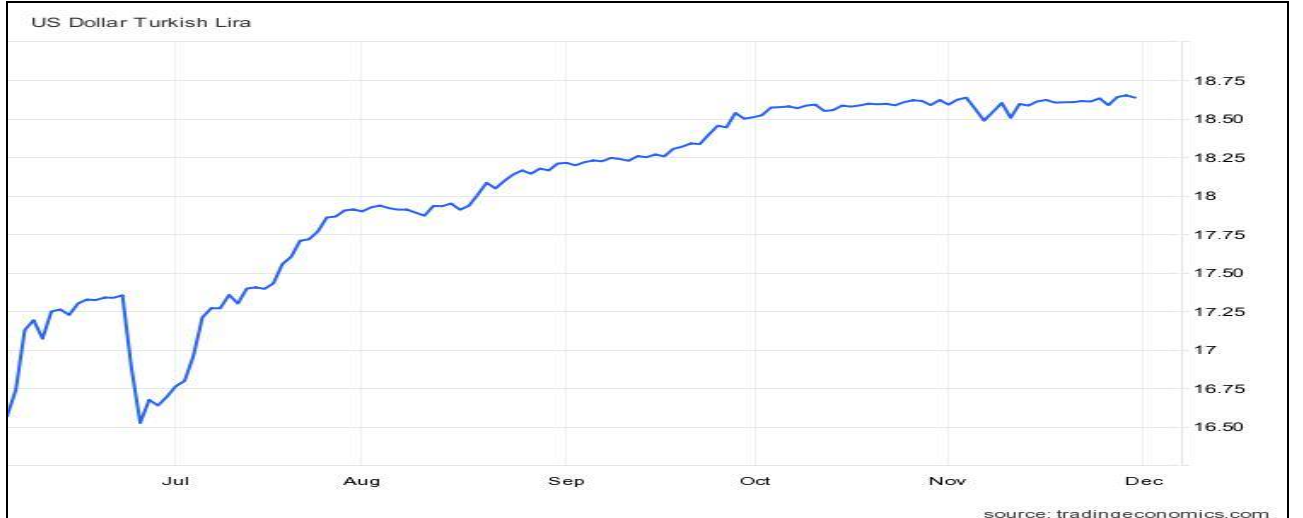

Kaynak: T.C. Merkez Bankası, 2022 Yılı Kasım-Aralık Tahmini Çalışma Ekibi

Türk Lirası'nda Durağanlık

Türk Lirası'nda son üç aydır durağanlık yaşanmaktadır. Küresel para politikalarındaki sıkılaşmaya, ABD Doları'ndaki güçlenmeye ve dış ticaretteki yüksek açığa rağmen Türk Lirası durağanlaşmıştır. T.C. Merkez Bankası'nın faiz indirimleri de TL'de değer kaybı yaratmamıştır. Son dönemde Türkiye'de kayıt dışında kalan önemli bir döviz trafiği yaşanmaktadır. Ayrıca TL mevduat faizlerindeki artışla gerçek kişiler döviz bozdurmaya başlamıştır. Şirketleri döviz bozmaya zorlayan kredi kullanım düzenlemeleri de etkili olmaktadır. Bu gelişmeler Türk Lirası'ndaki değer kaybını engellemektedir.

Şekil.17 Türk Lirası ABD Dolar Kuru

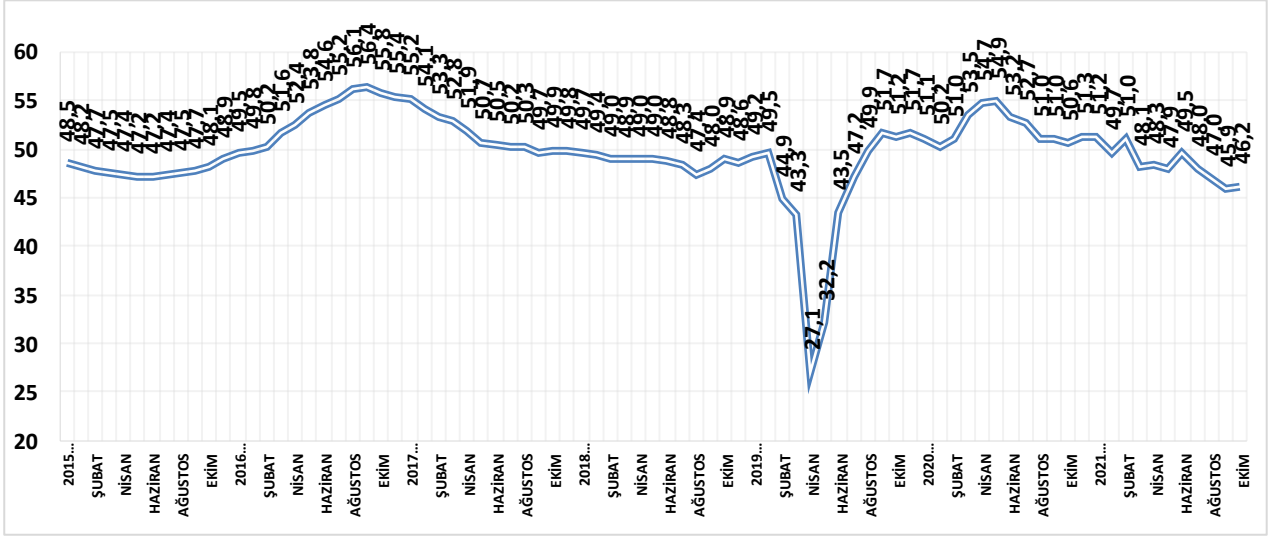
Kaynak: T.C. Merkez Bankası

DÜNYA EKONOMİSİ

Küresel İhracat Siparişleri Geriliyor

Dünya genelindeki yüksek enflasyon karşısında başlayan sıkı para politikası uygulamaları ile ekonomiler soğumaya başlamıştır. Ekonomilerdeki yavaşlama talebin sınırlanmasına yol açmaktadır. Buna bağlı olarak küresel ticarete gerileme görülmektedir. Küresel ölçekte alınan ihracat siparişleri son üç aydır düşüş göstermektedir. Düşüş ekim ayında da devam etmiştir. Alınan ihracat siparişlerindeki düşüş önümüzdeki yakın dönemde dünya ticaretinin de daralacağını göstermektedir. Daralma en az 1-2 çeyrek sürecektir.

Şekil.18 Küresel Sanayide Alınan İhracat Siparişleri PMI

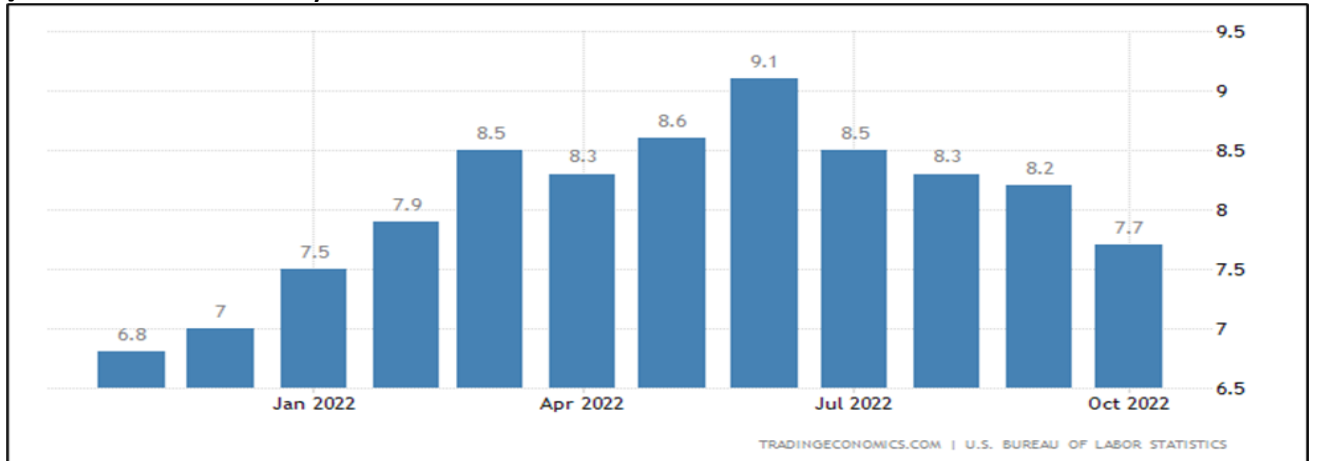

Kaynak: JP Morgan Global Industry PMI

ABD'de Enflasyondaki Düşüş İyimserlik Yarattı

Enflasyonla mücadele amacıyla başlayan sıkı para politikaları ekonomilerde hızlı yavaşlamaya yol açmaktadır. Bu nedenle enflasyonlardaki gelişmeler yakından izlenmektedir. ABD'de tüketici enflasyonu ekim ayında yüzde 7,7'ye düşmüştür. Böylece enflasyonda gerileme eğilimi sürmüştür. ABD enflasyonundaki düşüş para politikalarında sıkılaştırmanın başarılı olacağı konusunda iyimserliği artırmıştır. Uluslararası mali piyasalar bu iyimserliği fiyatlamaktadır.

Şekil.19 ABD Tüketici Enflasyonu Yıllık Yüzde

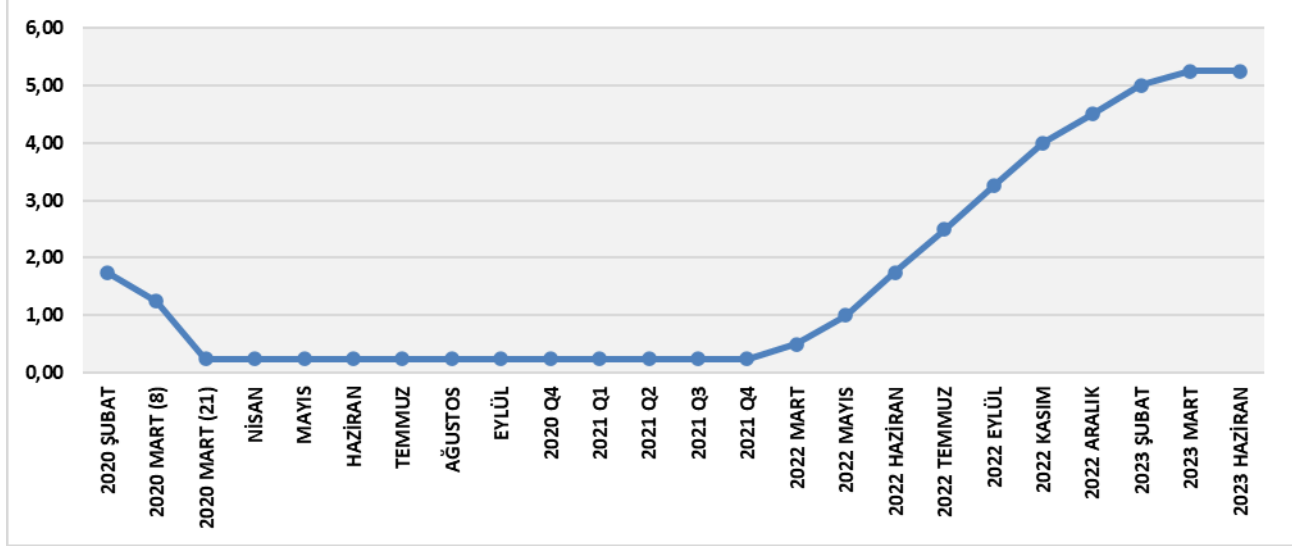

Kaynak: Tradingeconomics

ABD Merkez Bankası Faiz Artışını Sürdürecek

Küresel alanda ve ABD’de yaşanan yüksek enflasyon karşısında merkez bankaları sıkı para politikalarını sürdürmektedir. Bu kapsamda ABD Merkez Bankası FED kasım ayında politika faizini yüzde 4,0’ e çıkarmıştır. Faizin aralık ayında yüzde 4,5’ e çıkması beklenmektedir. FED şubat ve mart aylarında da faiz oranlarını artırarak muhtemelen yüzde 5,25’ e kadar yükseltecektir. Enflasyonlarda düşüş işaretleri gelmesine karşın merkez bankalarının yüzde 2 hedefine ulaşılması için sıkı para politikaları muhtemelen 2023 yılı boyunca sürecektir.

Şekil.20 ABD Merkez Bankası Politika Faizi, Yüzde

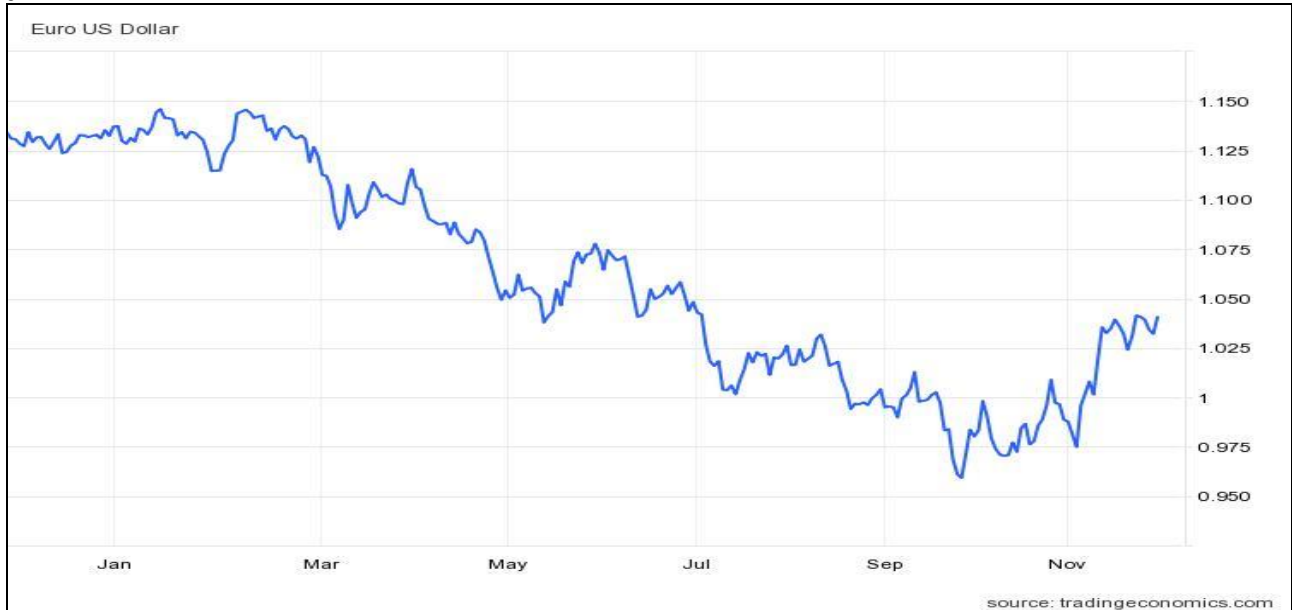

Kaynak: ABD Merkez Bankası

Euro Dolar Paritesi 1,0'in Üzerine Yükseldi

Yüksek enflasyon karşısında ABD Merkez Bankası'nın başladığı sıkı para politikası sonucu euro dolar paritesi 1,0'in altına gerilemişti. Paritenin bir süre daha böyle kalması beklenmekteydi. Ancak ABD’de enflasyonda başlayan düşüş ile uluslararası mali piyasalar para politikasındaki başarıyı ve olası faiz düşüşlerini şimdiden fiyatlamaya başlamıştır. Buna bağlı olarak parite yeniden 1,0'in üzerine çıkmıştır. Enflasyon düşüşü sürdüğü müddetçe dolar kademeli zayıflamaya devam edecektir.

Şekil.21 Euro Dolar Paritesi

Kaynak: Bloomberg International

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de Yüksek İnşaat Harcamaları Eylül Ayında da Devam Etti

ABD’de inşaat harcamaları 2022 yılının ikinci çeyreğinden itibaren yeniden ivme kazanmıştır. İnşaat harcamaları haziran ayı sonunda 1,8 trilyon dolara ulaşmıştır. Temmuz ve ağustos aylarında da yüksek inşaat harcamaları sürmüştür. Merkez bankasının faiz artışları ile yükselen konut finansman maliyetlerinin inşaat işlerinde yavaşlamaya neden olması beklenmektedir. Ancak eylül ayı sonunda yıllık inşaat harcamaları 1,81 trilyon dolar olmuş ve yüksek seviyesini korumuştur. Konut inşaat ve konut dışı binalar ile alt yapı inşaat harcamaları birlikte yüksek gerçekleşmiştir.

Tablo.9 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA VE ALT YAPI İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2019 Q4	551	795	1.346
2020 Q2	562	821	1.384
2020 Q4	700	790	1.490
2021 Q1	722	799	1.521
2021 Q2	790	789	1.579
2021 Q3	789	808	1.595
2021 Q4	828	828	1.656
2022 Q1	929	839	1.768
2022 Q2	946	858	1.804
2022 TEMMUZ	937r	881r	1.818r
2022 AĞUSTOS	927r	880r	1.807r
2022 EYLÜL	918	893	1.811

Kaynak: US Bureau Of Census, r; revize edilmiştir

ABD’de Mevcut Konut Satışları Artarken Yeni Konut Satışları Geriledi

ABD’de yeni ev satışları ekim ayında artış göstermiştir. Yeni ev satışları ekim ayında 632 bine yükselmiştir. Bir önceki aya göre yüzde 7,5 artış olmuştur. Mevcut yıllık ev satışları ise 4,43 milyon adete gerilemiştir. Gerileme geçen yılın aynı ayına göre yüzde 28,4 olmuştur. ABD’de konut kredi faiz oranları yüzde 7,0’ye kadar yükselmiştir. Buna bağlı olarak konut talebi yavaşlamaya başlamıştır. Konut satışlarındaki yavaşlama yeni konut başlangıçlarını da sınırlayacaktır.

Tablo.10 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2020 Q3	1.002	6.540	231,7
2020 Q4	885	6.660	242,2
2021 Q1	917	6.010	252,7
2021 Q2	701	5.873	266,8
2021 Q3	742	6.290	276,7
2021 Q4	839	6.092	287,1
2022 Q1	709	5.770	306,4
2022 Q2	585	5.110	316,2
2022 AĞUSTOS	685	4.780	309,9
2022 EYLÜL	588r	4.710	305,9
2022 EKİM	632	4.430	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index, r; revize edilmiştir

Euro Alanında İnşaat Harcamaları 2022 Eylül Ayında Yüzde 1,0 Yükseldi

Euro bölgesi toplam inşaat harcamalarında büyüme ilk çeyrekte yüzde 5,9 olmuş, ikinci çeyrekte ise yüzde 2,3 ile yavaşlamıştı. Temmuz ayında yüzde 2,1 ve ağustos ayında yüzde 2,0 artış gösteren inşaat harcamaları eylül ayında ise yüzde 1,0 yükselmiştir. Eylül ayında konut inşaat harcamaları yüzde 1,2 büyürken, konut dışı bina inşaat harcamaları ise yüzde 0,2 büyüme göstermiştir. Avrupa inşaat sektörü yılın üçüncü çeyreğinde yavaşlama eğilimindedir. İnşaat harcamaları üzerinde resesyon endişelerinin ve sıkılaştıran para politikalarının etkileri görülmektedir.

Tablo.11 Euro Bölgesi İnşaat Harcamaları Büyüme Değişim (Yüzde)

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2020 Q1	-3,9	-4,4	-2,1
2020 Q2	-15,3	-16,1	-11,1
2020 Q3	-2,3	-3,0	0,5
2020 Q4	-1,2	-1,4	-0,5
2021 Q1	3,0	3,0	1,7
2021 Q2	18,0	19,2	12,4
2021 Q3	0,4	0,7	-0,6
2021 Q4	0,3	0,4	0,3
2022 Q1	5,9	5,4	8,1r
2022 Q2	2,3	2,5	1,4
2022 TEMMUZ	2,3r	2,3r	1,8r
2022 AĞUSTOS	2,0r	1,7r	1,2r
2022 EYLÜL	1,0	1,2	0,2

Kaynak: Eurostat, r: revize edilmiştir

İnşaat Malzemeleri Fiyatları Kasım Ayında Zayıflamaya Devam Etti

İnşaat malzemeleri fiyatlarında son aylarda küresel yavaşlama ve resesyon endişeleriyle kuvvetli düşüşler yaşanmıştır. Yine Çin’de gayrimenkul ve konut finansman sektöründe yaşanan sıkıntıların yarattığı endişeler ile inşaat malzemeleri fiyatları gerilemiştir. ABD Merkez Bankası’nın para politikasında sıkılaştırma adımları ve faiz artışları ile güçlü dolar da inşaat malzemeleri fiyatlarını baskılamıştır. Kasım ayında ise para politikalarındaki sıkılaştırmanın yavaşlayabileceği beklentisi ile emtia fiyatlarında ve inşaat malzemeleri fiyatlarında düşüşler yavaşlamakla beraber sürmüştür.

Tablo.12 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR (1 AY VADELİ)	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2019 ARALIK	442	281,28	412
2020 HAZİRAN	416	272,25	436
2020 ARALIK	596	355,85	875
2021 HAZİRAN	738	427,85	800
2021 EYLÜL	668	422,05	639
2021 ARALIK	700	444,25	1.148
2022 MART	910	471,91	995
2022 MAYIS	805	430,40	670
2022 HAZİRAN	670	371,10	634
2022 TEMMUZ	681	352,20	547
2022 AĞUSTOS	643	361,55	514
2022 EYLÜL	633	331,32	429
2022 EKİM	675	346,60	467
2022 KASIM	640	373,17	424

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

“ÖZEL BÖLÜM”

YABANCILARA KONUT SATIŞLARINI ANTALYA SÜRÜKLÜYOR

Türkiye genelinde yabancılara konut satışı 2022 yılının ilk 10 ayında yüzde 26,9 artmış ve 55.021 adet olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında yabancılara konut satışında önemli bir artış yaşanmaktadır. Ancak konut satışlarının illere göre dağılımında üç önemli ilde artış yaşandığı diğer önemli illerde ise gerilemeler olduğu görülmektedir. Bu nedenle satışlardaki artış genele yayılan bir talep ile oluşmamaktadır.

2022 yılının ilk 10 ayında en yüksek satış artışı Antalya’da yaşanmıştır. Antalya’da yabancılara konut satışı yüzde 35,1 artmış ve 16.729 adet olmuştur. İkinci sırada yer alan Mersin’de ise yabancılara konut satışları yüzde 22,8 artmış ve 3.086 adet olmuştur. İstanbul’da da yabancılara konut satışı yüzde 5 yükselmiş ve 21.252 adet olarak gerçekleşmiştir. Yabancılara konut satışında 2022 yılında ana belirleyici Rusya-Ukrayna savaşı sonrası özellikle Rusya ve Ukrayna vatandaşlarının Antalya ve Mersin’deki konut talebidir. Bu iki ildeki satışlar ile İstanbul satışları yabancılara toplam satışlarda da artış getirmektedir.

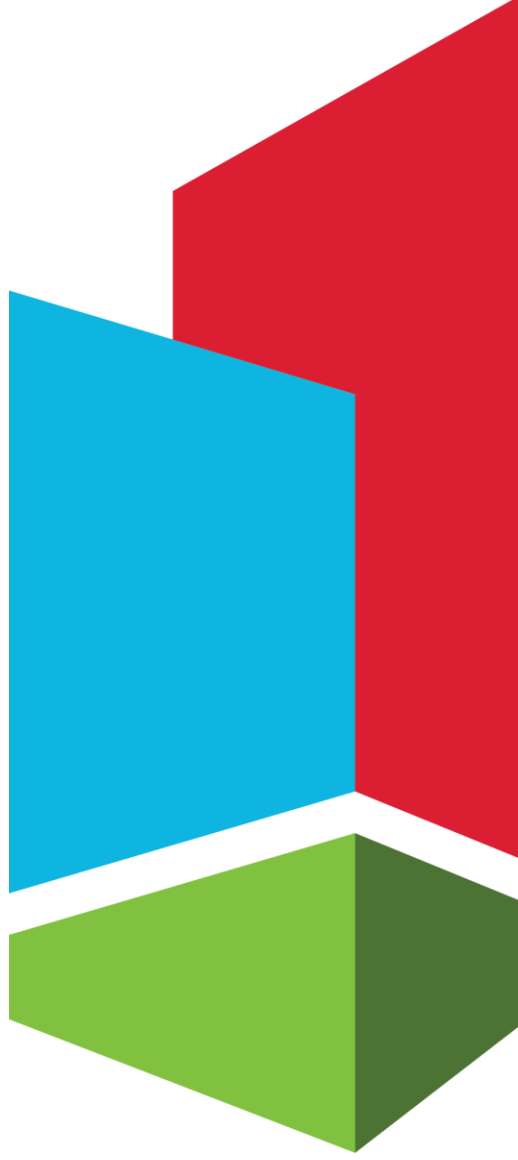
Bu üç önemli il dışındaki illerde ise yabancılara konut satışları yılın ilk 10 ayında gerilemiştir. Ankara’da yabancılara konut satışı yüzde 33,6, İzmir’de ise yüzde 24,9 düşüş göstermiştir. Bursa ve Yalova gibi yabancılara önemli konut satışı yapıldığı iki ilde de satışlar ilk 10 ayda gerileme göstermiştir. Sakarya’da da benzer bir gelişme yaşanmıştır.

Samsun ve Trabzon gibi daha çok Orta Doğu ve Körfez ülkeleri vatandaşlarının konut talebi gösterdiği iki ilde de satışlar düşüş göstermiştir. Yabancılara en çok konut satışı yapılan ilk 10 il dışında kalan illerdeki satışlar da yılın ilk 10 ayında yüzde 16,7 düşmüştür. 2022 yılında yabancılara konut satışları savaşın etkisi ile şekillenmiş, küresel yavaşlama ile de yılı tamamlamaya başlamıştır.

Tablo.13 Yabancılara Konut Satışlarının İllere Dağılımı 2021-2022 Ocak-Ekim

İLLER	2021 OCAK-EKİM ADET	2022 OCAK-EKİM ADET	DEĞİŞİM %
İSTANBUL	20.247	21.252	5,0
ANTALYA	12.384	16.729	35,1
MERSİN	2.513	3.086	22,8
ANKARA	3.672	2.437	-33,6
BURSA	1.683	1.680	-0,2
YALOVA	1.818	1.518	-16,5
SAKARYA	1.262	1.129	-10,5
İZMİR	1.411	1.059	-24,9
SAMSUN	11.57	884	-23,6
TRABZON	952	818	-14,1
DİĞER İLLER	5.255	4.379	-16,7
TOPLAM	43.372	55.021	26,9

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 216 322 23 00